

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. การทอผ้าแพรวา. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2543.
- กรมวิชาการ. ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : คุณสภา, 2525.
- _____. การจัดการเรียนรู้ กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพและ เทคโนโลยีตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546 .
- _____. ฝังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ
และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- _____. คู่มือการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540 ก.
- _____. คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2539 ก .
- _____. ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2539 ข .
- _____. “ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่พึงประสงค์” การประชุมสัมมนาวิชาการ .
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2538 .
- _____. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาลักษณะการจัดทำรายวิชาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, 2535.
- _____. สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการ
สอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, 2540 ข .
- _____. สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการ
สอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, 2542.
- _____. สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่พึงประสงค์.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2539 ค.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2551.
- _____. หลักสูตรแกนกลางกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2550.

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2535.
- กาญจนาวรรณ คำสอนหา. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำปลาร้า กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- กิตติมา ปรีดีติลล. กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2532
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ปันสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชัยเชษฐ์มีเดีย, 2543.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: การศาสนา, 2537
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2539.
- ฉวีวรรณ กิรติกร. การพัฒนาทักษะการคิดคำนวณของนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ชนัญญา สุขสุดดี. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การทอเสื่อกกชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2546.
- คำรณ ล้อมในเมือง และรุ่งฟ้า ล้อมในเมือง. การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ วิธีการดำเนิน และการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย. กาศสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2544.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี สิตตระกูล. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- ชะลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ชาติร์ สำราญ. ครูรู้ได้อย่างไรว่าเด็กเกิดความรู้. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2543.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. เอกสารประกอบการสอน (คู่มือเรียน) รายวิชา 503801 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนและการฝึกอบรม (Computer for Education and Training). มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง. ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ .
กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, 2545.
- ทศนา แคมมณี. “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป,” ใน 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- เทพี ภูมิฐาน. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องผ้าแกสิดเต่า. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ธงชัย พรหมกุล. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำน้ำปลาจากปลาร้าหมัก กลุ่มสาระการ
เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2549.
- ธนวรรณ วัชโสภ. การพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อชีววิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 เรื่องการอนุรักษ์ดินโดยโครงการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544
- ธวัช ปุณโณทก . “ภูมิปัญญาชาวอีสาน : ทัศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง,” ทิศทางหมู่บ้าน
ไทย. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2531.
- _____ . “ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับชีวิตในสังคมอีสาน,” วารสารวัฒนธรรมไทย .
5(25) ; ตุลาคม-มกราคม, 2534.
- ธวัชชัย ชัยจริยฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษร
บัณฑิต, 2545 .
- ธีรพนธ์ คงนาวัง. “ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในยุคการปฏิรูปการศึกษา” วิชาการ. 5(2) : 18-22 ;
พฤษภาคม – สิงหาคม, 2545.
- ธีรารัง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อรุณ
ลาดพร้าว, 2542.
- นันทวัน มณีวงศ์. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ยางพาราสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- นิคม ชมภูหลง. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. มหาสารคาม : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม, 2545 ก .

- นิคม ชมภูหลง. การสร้างพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มแรงงานและพื้นฐานอาชีพ (ฉบับปรับปรุง). เอกสาร ศน. ที่ 14/2542 หน่วยศึกษานิเทศก์. มหาสารคาม : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม, 2542.
- _____ . แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2544 ก.
- _____ . เทคนิคและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ฉบับปรับปรุง). มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2544 ข .
- _____ . วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2545ข.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา, 2528 ก.
- _____ . การวัดและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม : ปริดาการพิมพ์, 2528 ข.
- _____ . การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- _____ . การวิจัยทางการวัดผลประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- _____ . การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543 ก.
- _____ . วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543 ข.
- _____ . การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____ . การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2546.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงาน. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2551.
- ประภาพรธรรม คำบุญมี. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ผลิตภัณฑ์อาหารจากกล้วยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2545.
- ประเวศ วะสี. “การศึกษาชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบทสถาบันพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ. การพัฒนาคุณภาพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สุวีริยะสาส์น, 2526

- ปรีชา เครือสินธุ์. การพัฒนาหลักสูตรเรื่องการทำน้ำตาลมะพร้าว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ, 2535.
- เผชิญ กิจระการ. “ดัชนีประสิทธิผล” เอกสารประกอบการสอนวิชา 503710. มหาสารคาม :
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2546.
- พะนอน แก้วกำเนิด. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. มหาสารคาม : ฉบับ
ปรับปรุง. 2534.
- พรประภา พรรณนา. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหญ้า
ขจรจบกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- พลวัฒน์ ประวัฒน์ทอง. กลไกทางสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.
- _____. “ภูมิปัญญาการศึกษา,” ปฏิรูปการศึกษา. 1(3) : 28-31 ; ตุลาคม, 2541.
- พัทธา สายหู. “การพัฒนาวัฒนธรรมพื้นฐานภูมิปัญญาชาวบ้านและศักยภาพของชุมชน,”
ภูมิปัญญานครราชสีมา. บรรณาธิการปรีชา อุตระกุล และนฤมล ปีย์วิทย์.
กรุงเทพฯ : ชมรมภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย, 2534.
- _____. การศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้าน. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่องบทบาทของสถาบันราชภัฏกับการนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นทางเลือก
และการสร้างเครือข่าย องค์การชุมชน ศูนย์วัฒนธรรม. สถาบันราชภัฏสุรินทร์, 2538.
- พิชัย เรื่องธรรม. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำไม้กวาดดอกหญ้า ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ก.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.
- พิน กงพูล. ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้ ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2529.
- ไพฑูรย์ อินทศิลา. “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์.” เดลินิวส์ . 17 กรกฎาคม หน้า 34, 2544 .
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช . การสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 9
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.

- เขาวลัยชัย ควราช. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการงานพื้นฐานอาชีพเรื่องการทำ
ผ้าขาวม้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2546.
- ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์. การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการศึกษานอกโรงเรียน ภาคตะวันออก.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ยศ สันตสมบัติ. ทางหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน.
เชียงใหม่ : นนบุรีการพิมพ์, 2542.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. รายงานการ
ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (2549-
2553). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2549.
- รัตนะ บัวสนธิ์. การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น :
กรณีศึกษาชนแห่งหนึ่งในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- _____. “แนวทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น,” วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร. 4(15) : 9-
15 ; กรกฎาคม – ธันวาคม, 2539.
- รัตนา ต้นบุญเด็ก. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : มติชน, 2541.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิบัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มติชน, 2541.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุคพอยท์, 2546.
- _____. การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์, 2545.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคและวิธีสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ชมรมเด็ก, 2538.
- วรรณ แก้วแพรก. คู่มือการสอนเขียน ชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ
1999, 2541.

- วิชิต นันทสุวรรณ. บทบาทของชุมชนกับการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2545.
- วิชัย เพ็ชรเรือง. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดถิ่น ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยแบบฝึกซ่อมเสริม
กับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกซ่อมเสริมทั่วไปของโรงเรียนสุนทรวัฒนา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. การพัฒนาหลักสูตรสถานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เซนต์
ดิสคัฟเวอร์, 2542.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- วิชา ทรวงแสง. “ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏ,” วิชาการ.
3(3) : 76-77 ; มีนาคม, 2543.
- วิชาการ, สำนัก. ทิศทางของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2545
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. หลักสูตรท้องถิ่น. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. คุรุกับการพัฒนาจากวิธีการพึ่งพาผู้การพึ่งพาตนเองเพื่อความสมดุล.
กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์, 2541.
- วิทยา แสงงาม. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานมวย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2541.
- สงกรานต์ จำปาบุรี. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำไข่เค็ม กลุ่มงานพื้นฐาน
อาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2544.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม,
2532.
- สงบ ลักษณะ. การเพิ่มคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบการศึกษา กรมวิชาการกระทรวง
ศึกษาธิการ, 2534.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. วิถีไทย. กรุงเทพฯ : เวิร์คเวฟ เอ็ดดูเคชั่น, 2543.

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. การเขียนรายงาน และการพิมพ์รายงาน :เพื่อการจัดผลงานทาง
วิชาการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน /สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า.
กรุงเทพฯ : สถาบัน, 2545.

สมควร คงทวี. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชนัญญา สุขสุดดี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนบ้านน้ำ
จั้นน้อย อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด, เมื่อวันที่ 15, มิถุนายน พ.ศ. 2545.

สมทรง สุวพานิช. เอกสารคำสอน วิชา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน.พิมพ์ครั้งที่ 1.
มหาสารคาม : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2549.

สมนึก กัทธิยชนี. การวัดผลการศึกษา. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2541.

_____. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2544.

_____. การประเมินหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี). มหาสารคาม :
คณะเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. 36 ปีสถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2515 - 2551. ม.ป.พ., 2546.

สำเนียง สร้อยนาคพงษ์. "การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน"
สารพัฒนาหลักสูตร. 11-32 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม, 2535.

สำลี รักสุทธี. ทางก้าวสู่มืออาชีพ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. การวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539ก.

_____. คู่มือการอบรมครู : แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

_____. คุรุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2539ข.

_____. ชุดฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

_____. แนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2541.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค,
2542.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้, 2545

- สำเนียง วรณศรี. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง ผลกระทบต่อการแปรรูปจากเห็ดนางฟ้า สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- สราวุฒิ จันทรสุมบัตติ. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำขนมจีน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- สามารถ จันทรสूरย์. “ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร,” ใน ภูมิปัญญาชาวบ้านนครราชสีมา. บรรณาธิการปรีชา อุยตระกูล และนฤมล ปิยวิทย์. หน้า 13 . กรุงเทพฯ : ชมรมภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย, 2534.
- _____. “ภูมิปัญญาชาวบ้านรากฐานในการพัฒนาบ้านเมือง,” วารสารวัฒนธรรมไทย. 7(2) : 29-40 ; กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม, 2533.
- สามารถ จันทรสूरย์. รายงานวิจัยแนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2541.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. การเขียนแผนการสอนแนวปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, 2543 .
- สุมาลี คาแก้ว. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ผลกระทบต่อการแปรรูปอาหารจากปลา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สุวานี วรศักดิ์. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง อาหารจากถั่วเหลือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สุรพร บำรุง. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่อง การทำปลาต้ม สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ศิริพร บุตรราช. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ใก่ย่างสูตรโบราณของชุมชนท่าขอนยาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- ศักดิ์ชัย เกียรติจินาจันทร์. วารสารวัฒนธรรมไทย. 36 (9) : 47 ; มิถุนายน, 2542.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิสิทธ์พัฒนา, 2539.

- ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา. “คุยกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ,” **ปฏิรูปการศึกษา**. ฉบับพิเศษ : 15 ; กันยายน, 2545.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร : ทักษะปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2532.
- Burdon, Laurie A. “Learning by Doing : Adult Studio Activities In An Art Museum,” **Masters Abstracts International**. 39(03) : 89 ; June, 2000.
- Cunha, Zeilma Da. “A Case Study of Curriculum Development Poces in Nutrition Education,” **Dissertation Abstracts Intermtional**. 57(7) : 2884-A ; January, 1997.
- Good, C.V. **Dictionary of Education**. New York : Mcgrew Hill, 1973 .
- Graziano, Richard. “The Virtual Enterprise Simulation : Student’s Perceptions of An Experiential, Active Learning Strategy for Business and Career Education,” **Dissertation Abstracts International**. 64(04) : 241-A; February, 2003.
- Steiner, Charles Rissell. “Comparison Of Student’s Opinion Toward Experiential Learning InTwo Undergraduate Agricultural Capstone Courses Designed With ContrastingDelivery Techniques,” **Dissertation Abstracts International**. 65(09) : 135-A, 2004.
- Kotler Philip, Bowen John, Markens James. **Marketing for Hospitality and Tourism**. 2nd edition, USA: Prentice Hall International, Inc., p.20, 1994
- Wiles, Clyde A. **Mentally handicapped children; Education; Mathematics**. Wisconsin Research and Development Center for Cognitive Learning, University of Wisconsin (Madison), 1975.
- Wolman, B. B. **Dictionary of behavioral science** (1st ed.). New York: Van Norstrand, 1973.